

تهدید تحریم را که یک تهدید واقعی و یک جنایت حقیقی است، می توان تبدیل کرد به فرصت؛ به این شکل که به ظرفیت های داخلی و نیروهای داخلی خودمان تکیه بکنیم.

(۱۴۰۰/۰۱/۰۱)

[www.basirat.ir](http://www.basirat.ir)

## ▼ حرف روز

آسیب شناسی انتخابات ۱۴۰۰

معناکاو‌ها و ارائه تفسیرهای متنوع از انتخابات و رفتارهای انتخاباتی ایرانیان پس از ده روز از انتخابات ۲۸ خرداد ۱۴۰۰ همچنان ادامه دارد و به نظر می رسد حالا حالاها این مباحث تداوم خواهد داشت. دلیل این موضوع علاوه بر اهمیت راهبردی این انتخابات از منظرهای مختلف، به پاره‌ای از آسیب‌ها، کاستی‌ها و نقایص کارگزاری و تا حدودی ساختاری انتخابات نیز مربوط می شود. از این رو، طرح مباحث و تفاسیر انتخاباتی می تواند راهی باشد به شناخت بهتر و بیشتر از ضعف‌ها و آسیب‌ها و البته در ادامه فرصتی را فراهم می نماید تا در پرتو شکل گیری دیالوگ و گفتگویی در میان نخبگان و رسانه‌ها، به اصلاح روندهای انتخاباتی و تقویت مردم سالاری دینی منجر شود.

**نکات تحلیلی:** ۱- انتخابات در ایران اسلامی نه همانند بسیاری از کشورها صوری و بی اهمیت است و نه تحت دموکراسی های هدایت شده یا القایی و تبلیغاتی، نتیجه اش از پیش تعیین شده؛ چراکه مردم ما و افکار عمومی دنیا و نظار جهانی به عین دیده و تجربه کرده اند که تک تک آرای مردم است که تعیین کننده پیروز میدان قدرت و سیاست در ایران است و دلیل اصلی این موضوع نیز به مردم پایه بودن قدرت در نظام جمهوری اسلامی مربوط می شود. ۲- جالب است احزاب و گروه های مختلف سیاسی از اپوزیسیون و ضدانقلاب خارج نشین تا مخالفان و منتقدان داخلی که بیشترین انتقادها را به انتخابات و سازوکارهای سیاسی دارند، بیشترین تلاش و تحرک را نیز برای اثرگذاری بر رأی مردم در فصل انتخابات دارند و همین متناقض عمل با گفته، نشان دهنده واقعی بودن عرصه انتخاب در ایران اسلامی است. ۳- مهم ترین و اصلی ترین محورهای آسیب شناسی در عرصه انتخابات ۱۴۰۰ را می توان در چند سرفصل مورد بررسی قرار داد: آسیب شناسی نهادی، آسیب شناسی نقش و عملکرد جریان های سیاسی، آسیب شناسی رفتاری کارگزاران سیاسی در هر دو جریان اصلی، آسیب شناسی روندی و فرآیندهای منتهی به انتخابات، آسیب شناسی ساختاری، آسیب شناسی قانون انتخابات، آسیب شناسی رفتار انتخاباتی جامعه و مردم، آسیب شناسی از منظر و رهیافت جامعه پذیری سیاسی، آسیب شناسی نشاط و امید انتخاباتی و آسیب شناسی رسانه ای. هر کدام از این موارد راهی برای اصلاح و تقویت سیستم انتخاباتی است.

**نکته پایانی:** طرح بحث آسیب شناسی انتخابات از اقدامات راهبردی است که به مجالی بیشتر نیاز دارد و اساساً باید در اتاق های فکر نظام اسلامی مورد بررسی قرار گیرد. این نوشته به مثابه تلنگری بود برای یادآوری این موضوع که شرایط کنونی مطلوب ترین زمان برای این کار است. (نویسنده: فتح الله پریشان)

## ▼ گزارش روز

بن بست اصلاح طلبی!

«محمدعلی وکیلی»، فعال سیاسی اصلاح طلب در روزنامه ابتکار نوشت: «همه ظرفیت ما خرج همتی شد. حتی دست به دامان تعصبات قومیتی به عریان ترین شکل برای همتی شدیم، اما عیار اقبالمان عریان شد. دیدیم که چگونه تشت اقبالمان فرو افتاده است. حیثیت اکثر احزاب و نمایندگان رسمی اصلاح طلب به پای همتی آورده شد، اما افاقه نکرد. این یعنی نهادهای رسمی جریان اصلاح طلب، نمی تواند نماینده مطالبات اصلاح طلبانه باشد. اگر برای ریاست جمهوری بهانه رد صلاحیت آورده شود، برای لیست جمهور چه بهانه ای داریم؟»

**گزاره های تحلیلی:** نوشتار وکیلی، ادامه مواضع و واقعیت های درون حزبی اصلاح طلبانی است که در بدبینانه ترین حالت دست کم ۱۰ میلیون و در خوش بینانه ترین حالت حتی رفتن به دور دوم را برای نامزدشان پیش بینی کرده بودند، اما نتیجه انتخابات عکس این پیش بینی را رقم زد. بالطبع مواضع سران و برخی چهره های شاخص این جریان درخور توجه است: ۱- صادق زیباکلام (یکشنبه ۳۰ خرداد ۱۴۰۰) گفت: «رهبری اصلاحات اگرچه با تأخیر اما تمام قد به حمایت از آقای همتی برخاست، یکی پس از دیگری چهره های اصلاح طلب از شخص آقای خاتمی گرفته تا جناب کروبی، غلامحسین کرباسچی، حسین مرعشی تا چهره های روشنفکری همچون دکتر عبدالکریم سروش و استاد مصطفی ملکیان مردم را به شرکت در انتخابات و رأی به آقای همتی دعوت کردند، اما هیچ یک از آن حمایت ها و دعوت ها نتوانست یخی را آب کند. دو و نیم میلیون رأی برای آقای همتی در حقیقت تیر خلاصی در شقیقه اصلاح طلبان بعد از ۲۴ سال حیات سیاسی شان بود». ۲- روزنامه اصلاح طلب آفتاب یزد (دوشنبه ۳۱ خرداد ۱۴۰۰) نوشت: «شورای نگهبان از میان صدها نامزد رسید به هفت نام اما با قطعیت می گوئیم حتی اگر همه نام و نشان دارها آمده بودند با همه سلاقی، بازهم در دو مسئله هیچ خللی ایجاد نمی شد؛ یکی در جلب و جذب مشارکت، دیگری در پیروزی سید ابراهیم رئیسی. این وسط فقط شورای نگهبان به داد پزشکیان و جهانگیری و لاریجانی رسید که در کشاکش قرار گرفتن در معرض قضاوت عموم، به تیر غیب حسن روحانی و کلاب هاوس و کارگزاران سازندگی دچار نشوند. ۳- حسین مرعشی، سخنگوی حزب کارگزاران در خصوص نشست میان نهاد اجماع ساز اصلاح طلبان موسوم به ناسا در ارتباط با حمایت یا عدم حمایت از همتی نیز بیان کرد: «واقعیت این است که حتی در صورت اعلام موضع واحد بازهم نتیجه اصلی هیچ تفاوتی نمی کرد. خیلی روشن در شورای شهر تهران، اصفهان، مشهد و شهرهای بزرگ همه اصلاح طلبان با تصمیم جمعی حضور داشتند اما هیچ تفاوت معناداری بین اینکه همه گروه ها می آمدند یا تصمیم جمعی اتخاذ نشد، دیده نمی شود. کما اینکه در شورای شهر تهران و شهرهای بزرگ همه گروه ها با وحدت در عرصه انتخابات لیست داده بودیم و حضور داشتیم اما نتیجه تغییری نکرد». ۴- محمدعلی ابطی نیز گفته است: «اصلاح طلبان نتوانستند مانند مردم بن بست اصلاح طلبی را بفهمند!»

**نکته پایانی:** بن بست جریان اصلاح طلبی نتیجه فاصله گرفتن از مشکلات واقعی مردم بود؛ مدعیان تدبیر با بی تدبیری و ناکارآمدی، نارضایتی را به اوج خود رساندند. شرطی کردن اقتصاد کشور، ضرورت سازی ساختگی، دیو و دلبر سازی از ترامپ و بایدن، مقصر تراشی، حاشیه سازی و به دنبال دو قطبی های کاذب رفتن و در نهایت مأیوس و ناامید کردن مردم، از جمله شگردها و رفتارهایی بود که صف «تغییر» را طولانی تر از صف «تکرار» پای صندوق های رأی رقم زد. (نویسنده: حسین عباسیان)

## ▼ خبر ویژه

اولین چالش دولت رئیسی!

«پورا ابراهیمی» رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس می گوید: «پیش بینی می شود در بودجه ۱۴۰۰ چیزی بین ۳۵۰ تا ۴۰۰ هزار میلیارد تومان کسری بودجه داریم. به عبارتی یک سوم بودجه عمومی کشور کسری بودجه ماست. اولین چالش دولت منتخب پس از ورود به عرصه اجرایی، تعیین تکلیف وضعیت بودجه ای و کسری بودجه است.»

چرا برق کم آمد؟!

علی اکبر صالحی در نشستی که بعد از ظهر امروز (شنبه) از سوی نیکزاد نایب رئیس مجلس و در هیئت رئیسه مجلس برای بررسی موضوع تولید برق هسته‌ای برگزار شد، گفت: در ارتباط با تولید برق از توان هسته‌ای این موضوع به رژیم گذشته برمی‌گردد. در سال ۱۳۵۴ چشم‌انداز ۲۰ ساله صنعت هسته‌ای کشور، در ۲۰ جلد، به پیشنهاد شرکت SRI آمریکایی تهیه شده بود و ۲۰ هزار مگاوات برق هسته‌ای تا سال ۷۴ پیش‌بینی شده بود؛ به این معنا که تا سال ۷۴ باید معادل ۲۰ نیروگاه بوشهر برق هسته‌ای تولید می‌شد، اما اکنون ما در سال ۱۴۰۰ هستیم و ۱۰۰۰ مگاوات برق هسته‌ای داریم». وی در بخش دیگری از اظهارات خود یادآور شد: «وجود نیروگاه هسته‌ای و تولید برق هسته‌ای به معنی صرفه‌جویی است و نیروگاه هسته‌ای بازگشت سرمایه‌اش به سرعت اتفاق می‌افتد، در مقابل، سرمایه‌گذاری اولیه نیروگاه فسیلی خیلی کم است ولی هزینه سالانه‌اش زیاد است». هرچند صالحی در این جلسه علت اصلی عقب‌ماندگی در این بخش را مسائل مالی عنوان می‌کند، اما با وجود تأکیدات رهبر معظم انقلاب نسبت به دنبال نمودن ۲۰ و حتی ۳۰ هزار مگاوات برق هسته‌ای برای تضمین برق مطمئن نسل‌های آینده و ارتقای اقتدار جمهوری اسلامی، بودند و هستند کسانی که در راستای القائات دشمنان خارجی معتقدند با وجود دارا بودن این همه ذخایر عظیم نفتی و میعانات گازی چه نیازی به برق هسته‌ای است! صادق زیباکلام چهره سرشناس اصلاح‌طلب و استاد علوم سیاسی دانشگاه تهران از جمله این افراد بود که معتقد بود «نرژی هسته‌ای شیره گلسوزی نیست» و به لحاظ اقتصادی به ضرر ماست! مقام معظم رهبری ۱۱ سال قبل، در یک سخنرانی تأکید کرده بودند که اگر ایران به بدگویی برخی عوامل داخلی درباره بی‌خاصیتی صنعت هسته‌ای توجه کند و برق هسته‌ای تولید نکند، مجبور به «گدایی برق» خواهد شد.

پذیرش قدرت مشروع بعد از شکست در میدان

بعد از آنکه منابعی در عمان اعلام کردند، فرستاده آمریکا به یمن از طریق میانجی‌گر عمانی به انصارالله یمن اعلام کرده که آمریکا آن‌ها را به‌عنوان یک قدرت مشروع در یمن به رسمیت می‌شناسد. انگلیس هم از این موضع واشنگتن حمایت کرده است. به گزارش سایت الخبر الیمنی، باربارا وودوارد، نماینده انگلیس در سازمان ملل در پاسخ به سؤال شبکه العربیه درباره احتمال به رسمیت شناخته شدن انصارالله از سوی انگلیس به‌عنوان قدرت مشروع در یمن اعلام کرد: لندن هر اقدامی را به حل سیاسی بحران در یمن منجر شود، تأیید می‌کند. لیدرکینگ، فرستاده آمریکا به یمن پنج‌شنبه در نشست شورای ملی روابط آمریکا و کشورهای عربی گفت: «واشنگتن حوثی‌ها را به‌عنوان یک طرف مشروع در یمن به رسمیت می‌شناسد». این در حالی است که علی القحوم، عضو دفتر سیاسی انصارالله در گفتگو با شبکه المیادین تأکید کرد: «ملت یمن نیازی به رسمیت شناختن کسی ندارند. اظهارات آمریکایی‌ها جدید نیست و این دلیلی بر دوگانگی مواضع آن‌ها بعد از حمایت از جنگ است. آمریکایی‌ها اگر جدی هستند باید حملات و تجاوزات را متوقف کنند».

پیک پنجم کرونا؛ این بار با ویروس‌های هندی و آفریقایی!

در حالی که طی روزهای اخیر برخی شهرهای کشور وضعیت قرمز کرونایی به خود گرفته‌اند و خبرها حکایت از گسترش ویروس در استان‌های جنوبی کشور می‌دهد، وزیر بهداشت عامل این وضعیت را ویروس‌های وارداتی هندی و آفریقایی جنوبی می‌داند. رئیس بخش عفونی بیمارستان مسیح دانشوری نیز بر این باور است که: «ویروس جدیدی که در حال چرخش است ویروس هندی دلتا است و سرایت‌پذیری آن بسیار شدید بوده و هر شخص بیمار می‌تواند ۸ تا ۱۲ نفر را درگیر کند. در حال حاضر ویروس هندی، ویروس غالب در کشورهایی مثل روسیه و بسیاری از کشورهای اروپایی است. در جنوب ایران هم این ویروس ردیابی شده است و مطمئناً در تهران و شهرهای دیگر هم وجود دارد. با این حال نمکی نسبت به تزریق عمومی واکسن، طی ماه‌های آتی در کشور خوش‌بین است و اعلام کرده: «در ماه‌های آینده به تدریج از واکسن‌های خارجی بی‌نیاز می‌شویم و حتی این امکان وجود دارد که در پاییز و زمستان واکسن ایرانی ضمن ثبت در who (سازمان بهداشت جهانی)، به دنیا صادر شود».

◀ **نمایندگان آمریکا:** به رژیم صهیونیستی باج ندهید! / روزنامه صهیونیستی هآرتص گزارش داد: ۷۳ عضو دموکرات مجلس نمایندگان آمریکا در نامه‌ای از جو بایدن خواسته‌اند تا برای لغو آنچه که آن را ترک سیاست دیرینه و دوحزبی ایالات متحده در خصوص روابط رژیم صهیونیستی - فلسطین به دست دولت ترامپ خوانده‌اند، گام‌های اساسی بردارد و قاطعانه شهرک‌های اسرائیلی را غیرقانونی و کرانه باختری را اشغال شده بداند. دولت ترامپ گفته بود دیگر به این دو موضوع پایبند نیست.

◀ **غرب آبادی:** به آژانس ربطی ندارد! / نماینده دائم کشورمان در سازمان‌های بین‌المللی در واکنش دیروزشان به درخواست آژانس مبنی بر تمدید تعهد ایران در خصوص ذخیره تصاویر فعالیت‌های مراکز هسته‌ای، گفت: «ما فقط ملزم هستیم در چارچوب پادمان با آژانس همکاری کنیم. تداوم یا عدم تداوم ضبط داده‌ها توسط ما ارتباطی به آژانس ندارد. برای ثبت داده‌ها هیچ تعهدی به آژانس ندادیم و آژانس در این مورد حق مطالبه‌ای ندارد».

◀ **دیدگاه سوریه نسبت به رابطه با آمریکا!** / وزیر خارجه سوریه می‌گوید: «آمریکا هیچ اهمیتی برای زندگی ملت سوریه قائل نبوده و دلیل این موضوع نیز اصرار این کشور بر عدم لغو فشارها بر سوریه است و واشنگتن از طریق تحریم‌ها حتی اگر بتواند مانع از رسیدن یک‌لقمه نان به سوری‌ها می‌شود».

◀ **«قدرت خارق‌العاده» در خاورمیانه!** / جیمز جفری سفیر پیشین آمریکا در عراق و سوریه معتقد است: «ایران یک قدرت خارق‌العاده در خاورمیانه است. امروز به‌سختی مسئله‌ای در منطقه پیدا می‌کنید که بدون همکاری ایران قابل حل باشد».

◀ **بی‌اعتمادی عراقی‌ها به واکسن آمریکایی!** / مردم عراق چندان اعتمادی به واکسن‌های موجود در عراق که اکثراً واکسن‌های آمریکایی فایزر هستند، ندارند. عراق با وجود آن که ۱۵ میلیون دز واکسن کرونا را از فایزر خریداری کرده است اما تعداد افرادی که در کشور حاضر به واکسن زدن شدند به ۸۵۰ هزار نفر هم نمی‌رسد. مردم به این واکسن اعتماد ندارند و حتی برخی از پزشکان نیز حاضر به دریافت این واکسن نشده‌اند و آن را ناامن می‌دانند.

◀ **شایعه طرح مسدودسازی شبکه‌های اجتماعی خارجی!** / در روزهای اخیر مطالبی به اسم «طرح صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی» منتشر شده که طبق گفته سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس، با طرح این کمیسیون بسیار متفاوت است. نصیرایی می‌گوید این طرح با رویکرد تقویت شبکه‌های اجتماعی بومی در مرحله تدوین است اما بحثی درباره مسدودسازی شبکه‌های اجتماعی خارجی در آن مطرح نیست.

◀ **افول سرمایه‌گذاری خارجی در دولت روحانی!** / کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل اعلام کرد، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در ایران در سال ۲۰۲۰ افت ۱۱ درصدی داشته و به ۱,۳۴۲ میلیارد دلار رسیده و رتبه ایران از سال ۹۶ به بعد ۲۷ پله در میان کشورهای موردبررسی نزول داشته است.